

Szatmár megyei karácsonyi szokásleírás 1844-ből

Karácsonykor a Pesten túlságos „Krisztkindli” itt nem divatozik, valamint a Mikolája „heil. Nigló” –vagyis Miklós-esti maskarák sem. Ezek inkább sváb eredetre mutatnak, s már innét nem messze, a bányai környéken kelendők. Hanem a „betlehemezés” néha megtörténik, midőn angyal és pásztorok beköszöntik az előestét. Diózás az éjen fürgetyűre vagy kártyára szintén szokás. Ekkor a sihederek kántálni, ezek oláhféle kóringyálni mennek, mely utóbbi alkalmi dalaihoz vidoran függeszti e rímeckét:

„Koringyica, ku kogyica.

Válba votyi lá polica!

Szkala gazda! szuflan fok,

Sápoly dánye kity on kok.”

Mely magyarul körülbelül ennyit tesz:

A dalocska végső hangja:

Vesd szemeidet a polcra!

Kelj föl gazda! fújj a tűzbe,

Adj pogácsát a zsebünkbe.

Részlet Réső Ensel Sándor: Szatmár megyei vegyes szokások című munkájából, mely először 1844-ben jelent meg. In: Réső Ensel Sándor. Magyarországi népszokások. Osiris Kiadó. Budapest, 2000. 257.